

Sedm Havranů

Ne pokrřiva to drsná nad iskerkou,
ne ostružina žltou nad sasankou,
ne vrba smutečná to nad baránkem:
stará Havranka to nad vnučetem.
Nos orliný, ret úzký, černé vlasy,
let osmdesát.

... pokrřiva = kopřiva ; iskerka = sedmikráska

Je z Krasulů, co tmavé vlasy nesou
až do hrobu, tak jak dub nosí listy.
Tesknota, pokora, žal tichý sedí v líci,
žal, který prostírá se
po slezské zemi: v lesích pod Hrabyněm
jej počuješ, na branské na Hanuši,
pod Lysou, pod Smrkem, na břehu na Luciny,
ve vrbinách na břehu Moravice,
žal tichý slezské země.

... počuješ = pocitíš

Rod Havranů je známý v Děhylově:
hřmí sláva nedobrá jich bílým pod Hučínem,
hřmí na Plesné, v Pustkovci, v Martinově.
Rod žije krátko: bouřně zahulá si,
mlád klesne v mohylu, jak topol sklaný bleskem.
Děvucha pokorná šla kdysi za Havrana.
Diví se Děhylov a baby kroutí hlavou.
Rod žije bez bab, žije bez okovů.
Co Havranovi jest po vlhké ženě?
Sukní se nedrží, jen časem smýkne
v rež děvuchou, která se pyšnou staví.
(Po také děvušě syneček před Havrankou!)
Děvucha šumná sedm synů dala,
když chlopa zabili. (Žil dlouho na Havrana!)
Serval se se třemi a mrtev ustoupil jen.

... zahýřit si

... rež = žito

Všech chovala, jak kůň robila v poli,
všech kladla v mohylu a zaplakala hořce
při prvých třech. Pak slzy tekly
jen ticho ručejem a úzké rty se stáhly:
Prvého protkl žandarm, když neposlechl v krčmě,
bil žida do hlavy, neb Havran bije židy,
kde potká jich; snad z pýchy, ze svévole,
snad v prosté duši cítí,
že žid je vždycky vrahom moravských lidí.
Marš do Polské, odkud jste, gyzdi, přišli!
Druhý — mu prali břem, bo rostlý byl, jak břem jest —
zastřelil hetmana, když sloužil u vojanských.
Hetman jej udeřil; kdo pizne bez pokuty
kdy Havrana? Jej zastřelili, ale živ se nedal.
Kasárna celá střílela tam po něm.

... ručeje = menší prudký potok

... gyzd = protivný, odporný člověk
... mu prali břem = říkali mu modřín

... pizne = udeřil

Co Havranovi po vojenských pánech?
Co po císaři, knížatech a králích?
Co po zákonu, který mlčet káže?
Ten třetí, co byl nejšvarnější ze všech,
se založil, že bář kostela zleze.
Boj boha se a nepokoušej nebe!
Co Havranovi po kostelích, kaplích?
Co po modlitbách, biskupech a kněžích?
Co po tom jest, co hřímá na nebesích?
Bář dobře zlezl, když se spouštěl dolů,

... se založil = vsadil se

chybila noha, bleskem sletěl dolů
a bujná hlava rozbila se o zem.
Ten pyšný Hanys, jak čtvrtého zvali,
pověstný pašer nosil z Pražské zboží.
On přijde v Hučíně, dukáty háže na stůl,
muzika hrá, děvuchy vodí v kolo,
financům směje se, že dobře odbyl zboží,
žádný jej nechytí, bo financí jsou hlupci.
Ráz zaskočili: vzdej se, neunikneš!
Kdy Havran vzdá se, dokud žije, druhým?
Čekanem skolil dva, druzí jej zastřelili.
Ten pátý, Pavel — pravili mu ostrůž,
bo zrak měl sokolí, na míli viděl v dálku —
do panských chodil lesů na bažanty.
Co panská zvěř, to patří Havranovi;
gróf, panský myslivec, přijde-li v cestu,
polehne v mech, neb Havran střílí prvý.
On pánů nešetří, nešetří panské zvěře.
Tož též jej jednou panská stihla kulka.
Ráz tichá Opa rozlila se v loži
po jarních deštích, divý proud hřmí k Odře,
že přepluji ji, sázím bujnou hlavu!
Je rodná řeka, synka nezadáví!
Mohutným prsem rozrývá proud kalný,
juž blízky břehu, urvaný strom letí
a pizne v hlavu, synek zmizí ke dnu.
(Kolébku byla jsi, mohylou také budeš!)
Tak zhasl šestý, a ty, který zbýváš,
ty ostatní, ty nezarmucuj matky!
Máš koně šumného, nech neshodí ráz tebe.
Kůň chlopa neshodí, má rád ho, jak chlop jeho.
Já rychlík předběhnu, co běží k Bohumínu,
bo kůň můj lepší jest než všechny vlaky světa.
Vlak chytne koníka, jak běží přes koleje,
a když kůň nežije, tak jezdce není více.

.... pašer = pašerák

.... financ = člen finanční stráže

.... ty ostatní = ty poslední

.... bo = nebot

.... oto = zde
.... stríci = střezit

Ach, osm mohyl jest a baba ještě žije!
A bůh ví, žiti jest, neb vnouče oto žije.
A bude vychován, neb třeba stríci svíci
života Havranů, choť z jeho očí hledí
juž osud Havranů...

*

Snů dosti jest, kačice táhnou z Opy,
chtí kury spat, košulky třeba vyprat.

.... kury = slepice